

2024/775

6.3.2024

BESLUIT (EU) 2024/775 VAN DE COMMISSIE

van 4 maart 2024

waarbij vrijstelling van rechten bij invoer en van btw op invoer wordt verleend voor goederen die gratis worden verstrekt of ter beschikking worden gesteld aan personen die de militaire agressie van Rusland tegen Oekraïne ontvluchten en aan personen in nood in Oekraïne

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2024) 1333)

(Slechts de teksten in de Letse, de Litouwse, de Poolse, de Roemeense en de Slowaakse taal zijn authentiek)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Richtlijn 2009/132/EG van de Raad van 19 oktober 2009 houdende bepaling van de werkingssfeer van artikel 143, onder b) en c), van Richtlijn 2006/112/EG met betrekking tot de vrijstelling van de belasting over de toegevoegde waarde voor de definitieve invoer van bepaalde goederen ⁽¹⁾, en met name artikel 53, eerste alinea,

Gezien Verordening (EG) nr. 1186/2009 van de Raad van 16 november 2009 betreffende de instelling van een communautaire regeling inzake douanevrijstellingen ⁽²⁾, en met name artikel 76, eerste alinea,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 24 februari 2022 is Rusland een niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde grootschalige invasie in Oekraïne begonnen. Als gevolg hiervan zijn miljoenen mensen Oekraïne ontvlucht, en bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad ⁽³⁾ is het bestaan van een massale toestroom van ontheemden uit Oekraïne vastgesteld en tijdelijke bescherming ingevoerd. De toestroom van personen die de militaire agressie van Rusland tegen Oekraïne ontvluchten, blijft een uitdaging voor de betrokken lidstaten als het gaat om het waarborgen van voldoende humanitaire hulp en het voorzien in de primaire behoeften van deze personen.
- (2) Op 24 februari 2022 heeft Oekraïne overeenkomstig artikel 16, lid 1, van Besluit nr. 1313/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁴⁾ om bijstand verzocht voor het leveren van civiele beschermingsmiddelen. Als blijk van solidariteit en steun hebben de lidstaten en de internationale gemeenschap in reactie daarop humanitaire hulpgoederen geleverd voor personen die de militaire agressie van Rusland ontvluchten en in de Unie aankomen, en andere personen die door de militaire agressie tegen Oekraïne zijn getroffen.
- (3) Besluit (EU) 2022/1108 van de Commissie ⁽⁵⁾ verleende bepaalde lidstaten vrijstelling van rechten bij invoer en vrijstelling van belasting over de toegevoegde waarde ("btw") op de invoer van goederen die gratis werden verstrekt of ter beschikking werden gesteld aan personen die de militaire agressie van Rusland tegen Oekraïne ontvluchten en personen in nood in Oekraïne. Bij Besluit (EU) 2023/829 van de Commissie ⁽⁶⁾ zijn deze maatregelen ten aanzien van bepaalde lidstaten verlengd tot en met 31 december 2023.

⁽¹⁾ PB L 292 van 10.11.2009, blz. 5, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2009/132/oj?locale=nl>.

⁽²⁾ PB L 324 van 10.12.2009, blz. 23, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1186/oj>.

⁽³⁾ Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van 4 maart 2022 tot vaststelling van het bestaan van een massale toestroom van ontheemden uit Oekraïne in de zin van artikel 5 van Richtlijn 2001/55/EG, en tot invoering van tijdelijke bescherming naar aanleiding daarvan (PB L 71 van 4.3.2022, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/382/oj).

⁽⁴⁾ Besluit nr. 1313/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 betreffende een Uniemechanisme voor civiele bescherming (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 924, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj>).

⁽⁵⁾ Besluit (EU) 2022/1108 van de Commissie van 1 juli 2022 waarbij vrijstelling van rechten bij invoer en van btw op invoer wordt verleend voor goederen die gratis worden verstrekt of ter beschikking worden gesteld aan personen die de oorlog in Oekraïne ontvluchten en aan personen in nood in Oekraïne (PB L 178 van 5.7.2022, blz. 57, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2022/1108/oj>).

⁽⁶⁾ Besluit (EU) 2023/829 van de Commissie van 17 april 2023 waarbij vrijstelling van rechten bij invoer en van btw op invoer wordt verleend voor goederen die gratis worden verstrekt of ter beschikking worden gesteld aan personen die de militaire agressie in Oekraïne ontvluchten en aan personen in nood in Oekraïne (PB L 104 van 19.4.2023, blz. 25, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2023/829/oj?locale=nl#>).

- (4) Op 19 oktober 2023 heeft de Commissie de lidstaten geraadpleegd over de noodzaak van een verlenging van de geldigheidsduur van de bij Besluit (EU) 2023/829 vastgestelde maatregelen. Na deze raadpleging zijn door Polen op 26 oktober 2023, door Litouwen op 27 oktober 2023, door Roemenië op 31 oktober 2023 en door Letland en Slowakije op 3 november 2023 ("de verzoekende lidstaten") verzoeken ingediend om deze maatregelen te blijven toepassen.
- (5) De humanitaire crisis als gevolg van de niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde grootschalige invasie in Oekraïne door Rusland duurt voort en mensen die de militaire agressie tegen Oekraïne ontvluchten of in Oekraïne blijven, kunnen hulp nodig hebben. Deze onstabiele situatie heeft niet alleen grote impact op Oekraïne, maar ook op een aantal lidstaten. Het betreft dus een ramp waardoor het grondgebied van een aantal lidstaten wordt getroffen als bedoeld in artikel 74, lid 1, punt a), van Verordening (EG) nr. 1186/2009 en artikel 51, eerste alinea, punt a), van Richtlijn 2009/132/EG.
- (6) Het is derhalve passend de verzoekende lidstaten te machtigen vrijstelling van rechten bij invoer te verlenen voor goederen die worden ingevoerd voor de in artikel 74 van Verordening (EG) nr. 1186/2009 vermelde doeleinden, en vrijstelling te verlenen van de btw die verschuldigd is voor goederen die worden ingevoerd voor de in artikel 51 van Richtlijn 2009/132/EG omschreven doeleinden door of namens overheidsorganisaties en filantropische of liefdadigheidsorganisaties die door de bevoegde autoriteiten van de verzoekende lidstaten zijn erkend. Gezien de ongekende situatie is het passend de verzoekende lidstaten tevens toe te staan vrijstelling van rechten bij invoer en btw te verlenen voor goederen voor humanitaire hulp die worden ingevoerd voor het vrije verkeer door overheidsorganisaties of andere filantropische of liefdadigheidsorganisaties die zijn erkend en die soortgelijke activiteiten verrichten in een andere verzoekende lidstaat waar de goederen bestemd zijn om te worden gebruikt. Om tegemoet te komen aan verzoeken van de lidstaten om bijstand te verlenen aan personen die in Oekraïne zijn gebleven en ernstig getroffen zijn door de militaire agressie van Rusland tegen Oekraïne, moet ook toestemming worden gegeven voor de verdere overdracht van die goederen aan Oekraïense overheidsorganisaties of filantropische of liefdadigheidsorganisaties die door de Oekraïense bevoegde autoriteiten zijn erkend om deze goederen gratis te verstrekken aan personen in nood in Oekraïne. Daarnaast is het passend de verzoekende lidstaten te machtigen vrijstelling van rechten bij invoer te verlenen voor goederen die worden ingevoerd voor de in artikel 74 van Verordening (EG) nr. 1186/2009 vermelde doeleinden, en vrijstelling te verlenen van de btw die verschuldigd is voor goederen die worden ingevoerd voor de in artikel 51 van Richtlijn 2009/132/EG omschreven doeleinden wanneer de goederen worden ingevoerd voor het vrije verkeer door of namens hulporganisaties om in hun eigen behoeften te voorzien tijdens het verstrekken van noodhulp aan de personen die zijn getroffen door de militaire agressie van Rusland tegen Oekraïne.
- (7) Om invoer te kunnen controleren die is vrijgesteld van invoerrechten of btw, moeten de verzoekende lidstaten de Commissie in kennis stellen van het soort, de hoeveelheden en de waarde van de goederen die met vrijstelling van invoerrechten en btw zijn ingevoerd om gratis te verstrekken aan of beschikbaar te stellen aan personen die de militaire agressie van Rusland tegen Oekraïne ontvluchten, van de organisaties die zij hebben erkend voor de verstrekking of terbeschikkingstelling van deze goederen en van de maatregelen die zijn genomen om te voorkomen dat de goederen worden gebruikt voor andere doeleinden dan het voorzien in de behoeften van de personen die de militaire agressie van Rusland tegen Oekraïne ontvluchten.
- (8) Om de naleving van de voorwaarden in dit besluit te waarborgen, onregelmatigheden te voorkomen en de financiële belangen van de Unie en de lidstaten te beschermen, moeten de verzoekende lidstaten zorgen voor de toepassing van risicobeheer en relevante douanecontrolemaatregelen met betrekking tot het in het vrije verkeer brengen en het gebruik en de daaropvolgende overbrenging naar Oekraïne van goederen die van invoerrechten of btw zijn vrijgesteld. De genomen maatregelen moeten binnen de in dit besluit vastgestelde termijn aan de Commissie worden gemeld.
- (9) Rekening houdend met de uitdagingen waarvoor de verzoekende lidstaten zich gesteld zien, moet de vrijstelling van invoerrechten en van btw van toepassing zijn op invoer vanaf 1 januari 2024. De vrijstelling moet tot en met 31 december 2024 van kracht blijven.
- (10) Op 27 november 2023 werden de lidstaten overeenkomstig artikel 76, eerste alinea, van Verordening (EG) nr. 1186/2009 en artikel 53, eerste alinea, van Richtlijn 2009/132/EG geraadpleegd,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Er wordt vrijstelling van rechten bij invoer als omschreven in artikel 2, lid 1, punt a), van Verordening (EG) nr. 1186/2009 verleend en van de belasting over de toegevoegde waarde (btw) voor de invoer als omschreven in artikel 2, lid 1, punt a), van Richtlijn 2009/132/EG, wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:

a) de goederen zijn bestemd om op een van de volgende wijzen te worden gebruikt:

- i) ze worden gratis vertrekt door de in punt c) bedoelde organen en organisaties ten gunste van de personen die de militaire agressie van Rusland tegen Oekraïne ontvluchten;
- ii) ze worden gratis ter beschikking gesteld ten gunste van de personen die de militaire agressie van Rusland tegen Oekraïne ontvluchten, waarbij de goederen eigendom blijven van de in punt c) bedoelde organen en organisaties;

b) de goederen voldoen aan de voorwaarden die zijn vastgesteld in de artikelen 75, 78, 79 en 80 van Verordening (EG) nr. 1186/2009 en de artikelen 52, 55, 56 en 57 van Richtlijn 2009/132/EG;

c) de goederen worden ingevoerd voor het vrije verkeer door of namens overheidsorganisaties, zoals overheidsorganen, overheidsinstanties en andere publiekrechtelijke organen, of door of namens andere filantropische of liefdadigheidsorganisaties die door de bevoegde autoriteiten van Letland, Litouwen, Polen, Roemenië en Slowakije ("de verzoekende lidstaten") waar de goederen bestemd zijn om te worden gebruikt, zijn erkend.

2. De in lid 1 van dit artikel bedoelde goederen kunnen ook worden vrijgesteld van rechten bij invoer als omschreven in artikel 2, lid 1, punt a), van Verordening (EG) nr. 1186/2009 en van btw bij invoer als omschreven in artikel 2, lid 1, punt a), van Richtlijn 2009/132/EG in een andere verzoekende lidstaat dan de verzoekende lidstaat waar de goederen bestemd zijn om te worden gebruikt, op voorwaarde dat de goederen worden ingevoerd voor het vrije verkeer door een overheidsorganisatie of een andere filantropische of liefdadigheidsorganisatie die door de bevoegde autoriteiten is erkend en soortgelijke activiteiten verricht in de lidstaat waar de goederen bestemd zijn om te worden gebruikt.

De overbrenging van de goederen tussen de twee lidstaten is onderworpen aan een voorafgaande kennisgeving door een erkende filantropische of liefdadigheidsorganisatie aan de bevoegde autoriteiten van de verzoekende lidstaat die de vrijstelling van invoerrechten en btw verleent.

3. Onder voorbehoud van de voorafgaande kennisgeving aan de bevoegde autoriteiten van de verzoekende lidstaat die de vrijstelling van invoerrechten en btw verlenen, mogen organisaties die overeenkomstig de leden 1 en 2 voor vrijstelling van invoerrechten en van btw in aanmerking komen, de in lid 1 bedoelde goederen waarvoor vrijstelling van invoerrechten en van btw is verleend, overdragen aan Oekraïense overheidsorganisaties of filantropische of liefdadigheidsorganisaties die door de Oekraïense bevoegde autoriteiten zijn erkend, om de goederen gratis te verstrekken aan personen in nood in Oekraïne.

4. Met inachtneming van de voldoening van de vereisten van de artikelen 75 tot en met 80 van Verordening (EG) nr. 1186/2009 en de artikelen 52 tot en met 57 van Richtlijn 2009/132/EG wordt ook vrijstelling van rechten bij invoer als omschreven in artikel 2, lid 1, punt a), van Verordening (EG) nr. 1186/2009 en van btw bij invoer als omschreven in artikel 2, lid 1, punt a), van Richtlijn 2009/132/EG van de Raad verleend wanneer de goederen worden ingevoerd voor het vrije verkeer door of namens hulporganisaties om in hun eigen behoeften te voorzien tijdens het verstrekken van noodhulp aan de personen die zijn getroffen door de militaire agressie van Rusland tegen Oekraïne.

Artikel 2

De lidstaten verstrekken de Commissie maandelijks, op de vijftiende dag van de maand volgende op de rapportagemaand, informatie over het soort, de hoeveelheid en de waarde van de goederen die zij overeenkomstig artikel 1 met vrijstelling van invoerrechten en btw hebben ingevoerd.

Lidstaten delen de Commissie uiterlijk op 31 maart 2025 het volgende mee:

- a) een lijst van door de bevoegde autoriteiten in de lidstaten erkende organisaties, als bedoeld in artikel 1, lid 1, punt c);
- b) de volgende geconsolideerde informatie over de goederen die overeenkomstig artikel 1 met vrijstelling van invoerrechten en btw zijn ingevoerd:
 - i) het nummer van de douaneaangifte;
 - ii) de datum van aanvaarding van de douaneaangifte;
 - iii) de code van de douaneregeling;
 - iv) de verzoekende lidstaat of het land van bestemming waar de goederen zouden worden gebruikt;
 - v) de code van de gecombineerde nomenclatuur;
 - vi) de code van het geïntegreerd tarief van de Europese Gemeenschappen (Taric);
 - vii) de nettomassa;
 - viii) de bijzondere maatstaf, indien van toepassing;
 - ix) de waarde van de goederen;
 - x) het douanetarief;
 - xi) het btw-tarief;
 - xii) het bedrag aan niet-geïnde rechten en btw;
 - xiii) de oorsprong van de goederen;
 - xiv) de namen van de in artikel 1, lid 1, punt c), bedoelde organen en organisaties;
- c) de maatregelen die zijn genomen om de naleving te garanderen van de artikelen 78, 79 en 80 van Verordening (EG) nr. 1186/2009 en van de artikelen 55, 56 en 57 van Richtlijn 2009/132/EG, alsook, in voorkomend geval, de op grond van artikel 46 van Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁷⁾ genomen maatregelen inzake risicobeheer en douanecontroles met betrekking tot onder het toepassingsgebied van dit besluit vallende goederen.

Artikel 3

Artikel 1 is van toepassing op goederen die van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2024 in Letland, Litouwen, Polen, Roemenië en Slowakije worden ingevoerd.

Artikel 4

Dit besluit is gericht tot de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Polen, Roemenië en de Slowaakse Republiek.

Het is van toepassing met ingang van 1 januari 2024.

Gedaan te Brussel, 4 maart 2024.

Voor de Commissie
Paolo GENTILONI
Lid van de Commissie

⁽⁷⁾ Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (PB L 269 van 10.10.2013, blz. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj?locale=nl>).